

Нема Србина без Јеванђеља Христовог, без печата Христовог

Беседа Његове Светости Патријарха српског г. Порфирија одржана 11. фебруара 2024. године на доксологији у манастиру Крки

Драги владико, оче игумане, браћо монаси, драги ученици Богословије, драги богослови и професори, браћо и сестре православни Срби, драга духовна децо,

Ја сам неизмерно благодаран на дивним и топлим речима добродошлице. Драги владико, ја сам истински ганут љубављу Божјом и Његовим благословом што могу, ево данас, овде заједно са свима вама да се молим у овом предивном дану у манастиру Крки. Много пута сам био у Далмацији и истински у дубини душе осећам да нисам никада ни одлазио и да припадам овим просторима, јер осећам читавим својим бићем да припадам вама, православним Србима, који живите у Далмацији. Док сам боравио у Хрватској, као и сваки човек, пролазио сам разне узлете и доживљавао радости, али

имао и тренутке падова и малодушности. И у овим последњим тренуцима, у тренуцима малодушности и падова, неретко бих долазио у Далмацију, у манастир Крку, да поново успоставим свој пулс, духовни пулс, да поново откуцаје срца уредим тако да и моја душа и моје тело могу да дишу, да мисле и да куцају Јеванђељем Христовим и умом Србина, а то је једно те исто. Нема Србина без Јеванђеља Христовог, без печата Христовог, тј. може постојати као биолошка монада, али као словесно биће које челом и срцем гледа у небо, а у исто време ходи и земљом као таквом заправо немогуће је да постоји.

Долазио бих, дакле, неретко овде да опет постанем свој и да осетим да припадам Христу и Цркви Његовој и своме народу. И тада сам слутио, а сада засигурно знам, да то није случајно, јер Далмација – а унутар Далмације њене светиње и изнад свега манастир Крка – јесте тачка у коју је Христос уписао своју бригу, своју љубав и своју промисао о спасењу људског рода, о спасењу свих људи, а у том броју и о спасењу нашег народа. Јер као што сви знамо, од најранијих времена деловања Цркве Христове у свету, она делује и овде и семе Цркве и вере православне засејано је руком не било кога другог него великог апостола народа, великог Светог апостола Павла. И отуда независно од тога колике су нам снаге, чак и од тога колико смо свесни колики је наш труд, благодаћу Божјом и љубављу Његовом то семе засејано речју Светог апостола Павла доноси плодове кроз векове и доноси плодове све до наших дана.

То је, наравно, и разлог због кога је овај крш и бели камен, како рече владика, украшен и испреплетан плавим токовима река и сињим морем окована. Та Далмација је украшена бројним светињама Цркве Христове, православне Цркве наше, и вером, трудом, подвигом, распећима и васкрсавањима нашег народа који овде вековима живи. Манастир Крка јесте место које узноси вековима молитве не само за житеље свете обитељи, тј. не само за оне који живе овде, него за сав народ који је кроз векове живео и живи сада, али и за сву нашу браћу и сестре где год се налазе. Штавише, и више од тога, јер то је православна јеванђељска вера и за читав свет. То наравно јесте и разлог што се сви овде сабирамо и свако се осећа да постаје свој и свако види ову светињу као свој дом. Јер дом је увек тамо где је дом Божји, где је присуство благодати Божје, па чак и онда кад су оскудна и тешка времена. Рекли сте, владико, да није лако и да никада лако није било, али наш народ на овим просторима, као и свугде, живећи није обраћао пажњу на то да ли је лако. Онај који је хтео да није лако, тај је неретко бивао изгубљен и одлазио и престајао да буде то што јесте. Наш народ је баш зато

што је Христов и кад год је био Христов знао шта је важно, шта је истинито и шта је исправно. Зато што је увек бирао пут истине, ишао путем истине и могао је да буде тако разигран, весео и шармантан, али у исто време и дубоко замишљен, тврд и груб. Могао је у себи на овим просторима да споји крајности и да те крајности постану једна целина као избрушени најдрагоценији камен и бисер какав јесте далматински човек. И у том смислу, рећи ћу сада, јесте украс нашег православног српског народа у целини.

Дакле, на нама је да увек идемо путем истине. На нама је да не обраћамо пажњу на то да ли је лако или је тешко. На нама је да не мислимо најпре на то да ли нам је добро, него да водимо рачуна о томе да будемо добри, да будемо онакви каквим нас је Бог замислио и на шта нас је позвао. И баш због тога што јесмо такви, што смо били такви, као они који су нам оставили све оно што јесмо ми и што имамо, дужни смо да то што смо примили предамо и онима који долазе после нас.

Овде долазимо увек да се оснажимо, да се обновимо и да се просветлимо, јер ово је место просвећивања и просвете, баш због тога што је место присуства светлости Божје која једина може да истински просвећује. Отуда вековима наша Црква ово место има и као место на којем се уче и васпитавају будући свештеници, монаси, епископи и, у сваком смислу те речи, вође нашег народа. Нека Бог да да увек манастир Крка, манастиру Крупа, Драговић и Оћестово, али и други наши храмови и у Шибенику, и у Задру и у Сплиту. Да Бог да, да кажем и то, да дочекамо да се храм Светог Саве, нека буде, макар настави да се гради. Не видим да постоји икакав разлог да то не буде тако, изузев људске воље која само ако то хоће може да се преобрази, да окрене свој поглед ка небу и да разуме да и тај храм посвећен Светом Сави може да буде не само нова лепота културна коју треба видети, него да буде још једно место и још једна тачка на коју ће пасти Божји зрак, зрак Божје благодати.

Да се сабирамо овде и, ево како је данас обичај да се каже, да се враћамо на фабричка подешавања, тј. да се враћамо себи у добру, у врлини, у благодати, у љубави; да се враћамо себи у самоспознаји, да се утврдимо у оном што јесмо, да будемо то што јесмо, да знамо то што јесмо, а то значи истинити, а то значи они који трају. У исто време само такви бићемо изнутра стабилни, без схизофрене поделе, духовно психолошке у себи, али и способни да доприносимо изграђивању заједнице са другима који су други ипак, гледано кроз призму Јеванђеља и речи Божје, само по нашој слабости, по слабости нас палих људи. Јер, други је ближњи, наравно најпре свој, онај који је поред тебе, отац, мајка, брат, сестра, комшија, рођаци... Ближњи који је саздан по

слици и прилици Божјој, као и свако од нас, постоји да бисмо ми посведочили да смо ми људи Божји, људи Христови, људи способни да изађемо из своје самоограничености у сусрет другом, да другога обогатимо и да будемо њим обогаћени. Све то можемо и моћи ћемо, као што смо могли одолевајући олујама и ветровима нетрпељивости и мржње кроз векове, и заиста онда ако смо Христови. А онда ако смо Христови и ако смо своји – то је двоједина тајна, своји смо само кад смо Христови – онда смо и људи отворени, људи који иду ка универзалном човеку.

Нека вас све Господ благослови молитвама свих светих подвижника који су се подвизавали кроз векове, од апостола Павла, на овом месту; молитвама свих светих из кршне поносне и дичне Далмације који су Господу просијали, знаних и незнаних кроз векове, мученика и страдалника, али и подвижника; молитвама свих светих из рода нашег, а и молитвама свих светих из рода православног. Нека вас све Господ благослови, а читавом свету да да оно што је најпотребније, а то је мир, који је опет продукт искључиво и само враћања Христу и Јеванђељу Његовом, да свим људима открије ту истину која је већ унапред дата оног тренутка када смо прогледали и оком и душом, а то је да је сваки човек ближњи. Нека све Господ благослови! Живели на много година и да се увек у радости срећемо овде у Крки и на сваком месту Далмације, али и широм ове дивне земље и широм света, не само у Хрватској, него и у Србији, и у Црног Гори, и у Босни и у Херцеговини, и на Косову и у Метохији и где год живе православни Срби широм света. Да сте благословени, живели на много година!

spc.rs